

Moral totalitària: el Vaticà i els altres

- Casos recents han evidenciat la intolerància obscurantista de Berlusconi, l'Església i l'Opus Dei

MARC CARRILLO*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 21.02.09

Malgrat que per raons diferents, Silvio Berlusconi, l'Estat vaticà, i l'anomenada prelatura de l'Opus Dei són uns bons exemples de moral totalitària. Casos recents posen de manifest la intolerància obscurantista i inquisitorial que el premier italià i les corporacions citades exhibeixen quan convé per imposar els seus particulars codis morals, amb abstracció de la llibertat de la persona i les lleis aprovades pel Parlament.

La repugnant actuació de Berlusconi en el cas d'Eluana Englaro n'és un primer exemple. Recordem que es tractava d'una dona que ha viscut en estat vegetatiu des d'un accident ocorregut el 1992 i que ha mort recentment. Després d'un llarg procés i de l'evident irreversibilitat de la seva situació clínica, la Cort Suprema de Cassació va autoritzar la suspensió de l'alimentació assistida. Però, malgrat aquesta decisió judicial, el primer ministre va respondre amb un decret llei dirigit a anul·lar la decisió judicial. Per la seva banda, el president de la República, Giorgio Napolitano, respectuós amb la Constitució i després d'una carta d'impecable factura juridico-institucional adreçada a Berlusconi, no va sancionar el decret llei per la seva manifesta inconstitucionalitat: no es tractava d'una norma que respongués a una situació d'urgència, causa exigida per l'article 77 de la Constitució italiana per aprovar un decret

lleï. En aquest sentit, hi ha hagut precedents en les presidències de Pertini, Cossiga i Scalfaro.

AMB LA SEVA decisió, Berlusconi, sense cap indicati d'escrúpul institucional i moral, ha trencat les regles de l'Estat de dret a l'oposar a una decisió judicial inapel·lable a Itàlia, una norma que violava flagrantment la Constitució. I, a més a més, argumentant que Eluana tenia cèl·lules vives, que hipotèticament encara es podia quedar embarassada, i que davant d'això no valen formalismes jurídics, si del que es tracta és de salvar una vida humana. I tot plegat amb el suport del Vaticà dirigit per Joseph Ratzinger, que ha aplaudit la seva decisió, en una clara intromissió en assumptes que solament corresponen a l'Estat italià.

Realment, davant d'aquest gran exemple d'amoralitat i cinisme, convé preguntar-nos com és possible que la societat italiana hagi avalat democràticament un sàtrapa d'aquest calibre. Encara que segurament l'esquerra italiana també haurà de respondre a aquest dilema. Perquè, vista la minsa oposició exercida pel Partit Democràtic --saldada amb la dimissió de Walter Veltroni--, l'esquerra hauria de percebre que, amb un individu com el que ocupa el Palazzo Chigi, no es pot actuar amb les punyents divisions de què es víctima.

NO HI HA DUBTE que l'Estat vaticà ha col·laborat activament en l'obscuritat promoguda per Berlusconi per imposar les seves conjunturals concepcions morals. L'article 32 de la Constitució italiana estableix que "ningú podrà ser obligat a seguir un determinat tractament sanitari, excepte quan així ho prevegi una llei". I ha estat amb l'acord de la llei que la Cort de Cassació va autoritzar suspendre l'alimentació i la

hidratació d'Eluana. No obstant, el Vaticà ha aplaudit la valentia de la decisió inconstitucional del primer ministre, al mateix temps que s'ha sentit decebut amb el rebuig de Napolitano a avalar una norma inconstitucional, immiscint-se d'aquesta manera i sense especials escrúpols en la vida institucional italiana. Un Estat vaticà que, recordem-ho, fa quatre dies rehabilitava --tot i que després feia un tímid pas enrere--, bisbes com Williamson i altres lefebvristes que neguen l'Holocaust, en un exercici més de moral farisaica de clara patent vaticana. Vist això, quanta raó assistia Beppino Englaro, el pare d'Eluana, quan es preguntava qui eren el primer ministre o l'Església catòlica per imposar a la seva filla els seus criteris morals.

UN ALTRE BON exemple de totalitarisme moral és el que, en un àmbit diferent, apareix a la pel·lícula Camino, un al·legat a favor de la llibertat, el plaer i, en definitiva, la vida, que és l'esplèndid treball de Javier Fesser. Perquè la secta elitista de l'Opus Dei que és retratada en aquesta cinta constitueix un paradigma de la visió unilateral i sòrdida de la llibertat de la persona, en la qual el pensament obscurantista, l'integrisme moral, el patiment i la mort són --entre d'altres-- les senyes d'identitat del que Jesús Ynfante va anomenar la Santa Màfia, creada pel fantàstic i cínic marquès de Peralta. Aquell que l'any 1958 felicitava Franco, amb motiu de l'aprovació de la llei de principis fonamentals del Movimiento, que eren considerats permanents i inalterables, perquè aquesta llei proclamava que "la Nació espanyola considera com a timbres d'honor l'acatament a la Llei de Déu, segons doctrina de la Santa Església Catòlica, Apostòlica i Romana, única i verdadera i Fe inseparable de la consciència nacional que inspirarà la seva legislació".

Per cert, ¿li serviria aquest exemple de totalitarisme moral a l'actual alcalde de Saragossa per reconsiderar l'insult que suposa dedicar un carrer de la ciutat a Escrivá de Balaguer? O potser, aquell altre sobre les dones que vomitava al seu Camino: "Elles no fa falta que siguin sàvies: només cal que siguin discretes".

*Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Pompeu Fabra